Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller
Mulder, Marion

Kenmerk
Z.26.586051 / D.26.2264771

Vertrouwelijkheid
Openbaar

Onderwerp
Vervangingsinvesteringen Thialf

Voorgesteld besluit

1.De gemeentelijke bijdrage aan de vervangingsinvesteringen van Thialf in 2026, een incidenteel budget van € 80.000 inclusief BTW, beschikbaar te stellen en dit als incidentele last in de exploitatie van 2026 te verwerken.

2.De hiertoe opgestelde begrotingswijziging vaststellen.

Inleiding

In 2017 heeft er bij Thialf vernieuwbouw plaatsgevonden. De provincie heeft hierin € 50 miljoen geïnvesteerd. Na een aantal jaren bleek de exploitatie negatief. Na een eenmalig herstructureringskrediet én met behulp van structurele bijdragen van de aandeelhouders en NOC*NSF is er nu sprake van een gezonde exploitatie waaruit Thialf ook de bekostiging van regulier en financieel onderhoud kan doen. Tot nu toe zijn er geen middelen voor vervangingsinvesteringen benodigd geweest; wel voor groot onderhoud. Groot onderhoud wordt uit de exploitatie van Thialf bekostigd. Na bijna 10 jaar dienen de vervangingsinvesteringen zich aan. Dit voorstel gaat over de vervangingsinvesteringen van 2026. In 2027 leggen wij een voorstel voor over de vervangingsinvesteringen 2027-2030.

Herijking MJOP

Het huidige Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) laat een investeringsbehoefte zien van € 7 miljoen over de periode 2027-2030. Op aanwijzing van de externe accountant van Thialf vindt op dit moment een herijking plaats van het MJOP; dit kan leiden tot verschuivingen tussen groot onderhoud en vervangingsinvesteringen. Gemeente en provincie zijn verantwoordelijk voor de vervangingsinvesteringen volgens de verhouding 1/3:2/3, gebaseerd op de aandelenverhoudingen. De provincie stelt maximaal € 5 miljoen beschikbaar voor de vervangingsinvesteringen 2027-2030; dit betekent dat wij als gemeente maximaal € 2,5 miljoen zullen bijdragen. Daarnaast onderzoeken wij andere financieringsmogelijkheden zoals via de strategische Rijk-Regio agenda en het topsportaccommodatiebeleid. Het herijkte MJOP en de daarop afgestemde investeringsbegroting zullen door de aandeelhouders van Thialf worden vastgesteld en vormen de basis voor de vervolgvoorstellen voor 2027-2030.

De vervangingsinvesteringen van 2026 voor de LED verlichting zijn door Thialf voorgeschoten. Thialf vraagt een bedrag van € 240.000 van de aandeelhouders; de bijdrage van de gemeente is € 80.000.

Context: Thialf beschikt over onvoldoende financiële ruimte om de vervangingsinvesteringen te bekostigen

Thialf verwacht het boekjaar 2026 af te sluiten met een positief resultaat. De inkomsten uit onder andere horeca, verhuur en commerciële activiteiten ontwikkelen zich gunstiger dan verwacht. Daartegenover staan hogere personeels- en onderhoudskosten.

Hoewel Thialf het boekjaar 2026 naar verwachting met een positief exploitatieresultaat afsluit, betekent dit niet dat er voldoende financiële middelen beschikbaar zijn voor vervangingsinvesteringen. Een positief exploitatieresultaat vertaalt zich immers niet automatisch in voldoende liquide middelen. Thialf beschikt over onvoldoende financiële ruimte om de noodzakelijke vervangingsinvesteringen uit het MJOP zelfstandig te bekostigen. Voor de financiering hiervan blijft Thialf afhankelijk van bijdragen van de aandeelhouders en eventuele andere financiers. Naast onze eigen verantwoordelijkheid als aandeelhouder willen wij daarom via de strategische Rijk-Regio agenda ook de betrokkenheid van het Rijk versterken, met als doel gezamenlijk bij te dragen aan een toekomstbestendig Thialf, mede met het oog op de Olympische Winterspelen van 2030. Met deze investering wordt niet alleen voorzien in noodzakelijke vervangingsinvesteringen maar wordt ook gericht geïnvesteerd in een accommodatie die van grote betekenis is voor Fryslân, de schaatssport en de internationale positie van Thialf.

Context: Samenwerking en commerciële ontwikkelingen

Thialf werkt samen met de KNSB en NOC*NSF aan afspraken over het gebruik van de accommodatie. Voor het schaatsseizoen 2026-2027 werd in dit kwartaal gewerkt aan nieuwe overeenkomsten, welke er inmiddels liggen. Deze moeten tevens de basis vormen voor meerjarige afspraken, waarmee de samenwerking en financiële voorspelbaarheid worden versterkt.

Daarnaast weet Thialf steeds meer inkomsten te genereren uit commerciële activiteiten. De belangstelling voor de Businessclub groeit en de beschikbare sponsorseats zijn nagenoeg volledig verhuurd. Ook de opbrengsten uit evenementen en horeca zijn hoger dan eerder verwacht. Daarmee wordt de maatschappelijke en economische betekenis van Thialf als ontmoetingsplek voor topsport, breedtesport en bedrijfsleven verder versterkt.

Tot slot

De ontwikkelingen bij Thialf zijn positief. De toewijzing van het olympisch langebaanschaatsen in 2030 is een *boppeslach* voor Thialf, Heerenveen, Fryslân en Nederland en biedt een bijzondere kans om onze provincie internationaal op de kaart te zetten. De accommodatie dient dan wel op orde te zijn.

Aanvullende eisen aan de accommodatie van Thialf in verband met de organisatie van de Spelen worden bekostigd uit het projectbudget voor de OS 2030. De voorgelegde vervangingsinvesteringen zijn ook noodzakelijk indien er geen Olympische Spelen zouden zijn.

Beoogd effect

Met deze investering wordt niet alleen voorzien in noodzakelijke vervangingskosten, maar wordt ook gericht geïnvesteerd in een toekomstbestendige accommodatie die van grote betekenis is voor Fryslân, de schaatssport en de internationale positie van Thialf.

Argumenten

1.1 Thialf beschikt niet over de financiële middelen om te voorzien in de noodzakelijke vervangingsinvesteringen, waarbij de gemeente als aandeelhouder een verantwoordelijkheid heeft.

De exploitatie Thialf ontwikkelt zich positief. Thialf kan hiermee zelf voorzien in de kosten van regulier en groot onderhoud. Thialf beschikt echter niet over de financiële middelen om te voorzien in de

noodzakelijke vervangingsinvesteringen. Als aandeelhouder van Thialf hebben wij als gemeente de verantwoordelijkheid om in deze kosten te voorzien. Daarnaast onderzoeken wij andere financieringsmogelijkheden zoals via de strategische Rijk-Regio agenda en het topsportaccommodatiebeleid.

1.2 Gezien de verhouding in de aandelen zijn wij als gemeente verantwoordelijk voor 1/3 deel van de bekostiging van de vervangingsinvesteringen.

De verhouding aandeelhouderschap gemeente en provincie bedraagt 1/3- 2/3. Hiermee zijn wij verantwoordelijk voor 1/3 deel van de bekostiging van de noodzakelijke vervangingsinvesteringen.

1.3 De investeringen in 2026 worden als incidenteel budget beschikbaar gesteld gezien de aard van de investering.

Zowel bij de gemeente als bij Thialf ontstaat geen actief dat wordt geactiveerd op de balans. Om die reden wordt de bijdrage volledig ten laste van de exploitatie gebracht. In 2026 is de LED-verlichting in het ijsstadion vervangen. Deze werkzaamheden zijn inmiddels uitgevoerd en zijn door Thialf voorgeschoten.

1.4 Momenteel vindt herijking van het MJOP plaats.

De vervangingsinvesteringen voor 2027 bedragen volgens de huidige raming € 835.969. Het gemeentelijke aandeel bedraagt op basis van de verdeelsleutel € 278.656; hierover volgt nog een afzonderlijk voorstel aan uw raad in afwachting van fiscaal advies.

De investeringsbehoefte voor 2028 tot en met 2030 is nog indicatief omdat het MJOP wordt herijkt.

De eventuele mogelijkheden voor externe financiering worden betrokken bij de afzonderlijke besluitvorming over deze jaren.

De huidige prognose vervangingsinvesteringen 2027-2030 bedraagt € 7 miljoen; deze kan op basis van de herijking nog wijzigen. De maximale bijdrage van gemeente en provincie zal € 7,5 miljoen bedragen, volgens de verhouding 1/3:2/3. Provinciale Staten beslist in december 2026 over de beschikbaarstelling van hun bijdrage aan deze € 7,5 miljoen, te weten € 5 miljoen.

3.2 Op basis van het herijkte MJOP en daarbij behorende investeringsbegroting zullen de boekhoudkundige en afschrijvingsregels worden afgestemd tussen gemeente en Thialf.

Wij zijn voornemens de vervangingsinvesteringen Thialf in 2027-2030 te activeren. Hiertoe dienen de boekhoudkundige en afschrijvingsregels tussen gemeente en Thialf te worden geharmoniseerd. Momenteel zijn we in afwachting van fiscaal advies. Na afronding daarvan worden de activering, afschrijvingstermijnen, kapitaallasten, het jaar waarin deze lasten ontstaan en de structurele dekking in een afzonderlijk voorstel aan uw raad voorgelegd met de daarbij behorende begrotingswijziging.

Risico’s of kanttekeningen

1.1 Er wordt actief ingezet op externe financieringsmogelijkheden waardoor de lasten van de aandeelhouders kunnen worden beperkt.

Het is onzeker of deze externe financieringsmogelijkheden kunnen worden gerealiseerd. In dat geval hebben de aandeelhouders de verantwoordelijkheid om vervangingsinvesteringen te bekostigen.

1.2 De vervangingsinvesteringen betreffen de 400 meter baan en niet de ijshockeyhal.

Aan uw raad wordt separaat een scenario-onderzoek voor de toekomst ijshockeyhal voorgelegd.

Communicatie en participatie

Niet van toepassing

Financiën

De vervangingsinvesteringen van Thialf bedragen in 2026 € 240.000 inclusief BTW. Het gemeentelijke aandeel bedraagt € 80.000 inclusief BTW. Deze bijdrage wordt niet geactiveerd, maar als incidentele last in de exploitatie 2026 verwerkt. De last verlaagt het resultaat vóór bestemming en wordt opgenomen in de bijgevoegde begrotingswijziging.

De vervangingsinvesteringen voor 2027 bedragen volgens de huidige raming € 835.969. Het gemeentelijke aandeel bedraagt op basis van de verdeelsleutel € 278.656. Over de fiscale en boekhoudkundige verwerking van deze bijdrage vindt nog afstemming plaats met externe adviseurs.

Na afronding daarvan worden de activering, afschrijvingstermijnen, kapitaallasten, het jaar waarin deze lasten ontstaan en de structurele dekking in een afzonderlijk voorstel aan uw raad voorgelegd met de daarbij behorende begrotingswijziging.

De investeringsbehoefte voor 2028 tot en met 2030 is nog indicatief omdat momenteel het MJOP wordt herijkt; dit kan leiden tot een gewijzigde investeringsbehoefte voor deze jaren. Met dit voorstel wordt voor de jaren 2027-2030 nog geen gemeentelijke bijdragen of investeringskredieten geautoriseerd. De mogelijkheden voor externe financiering worden betrokken bij de afzonderlijke besluitvorming over deze jaren.

Duurzaamheid

De investeringen dragen bij aan de toekomstbestendigheid van de accommodatie; bij de investeringen wordt rekening gehouden met duurzaamheidseisen.

Bijlagen

1. Investeringsbegroting 2026